והלכתא אפילו כליטא קמא · ואע"ג דהכא פסקינן דמילתא דעבידה לאגלויי לא מסקר מ"מ לא אימנה *לענ"ד אלא משום דדייקא ומנכסא* א"כ דלמא כיון דרחמא לה לא דייקא ולמ"ד הכא אינו נאמן אפי' במילתא דעבידה לאגלויי יש לחלק בין הא' כהן לעבד א"כ גבי אמה הקילו משום עיגונא ועוד כו' דדייקא: **הזייה** בשקריה · פי' ראהו והכיר בו דבשקריה הוא לשון הכרה כמו מאן דבעבל עובדת כוכבים דמשכה ליה עורלתיה ולא מבשקר ליה בפ' עושין פסין (עירובין יפ·) וכמו חלף קמייהו ולא בשקריה בפרק בתרא דיבמות (דף קכ·) ובקונטרס לא פירש כן: **משום** כבודו דחכם · כדאמר לקמן ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה ובמקום שיש מומחה לא*: כלו' **פסק** אבל הא פסיקא דבלא התרה אינו נאסר אפילו יש בו מום מובהק אלא מ"פ ג' מומחה: **על** כבודו דחכם לא עבר איסורא עבד· וא"ת מהאי טעמא ליתסרו בלא עדות כל בכורות שהכהנים מביאין לפניהן שיש בהם מום מובהק וי"ל דשאני כהן שירא לאוכלו בלא התרת חכם פן יתגלה הדבר מתוך כך שהטיל בו מום אבל האי ישראל לא יומר שמביא לפני חכם פן יודע שרוצה לאוכלו ולגנוזו לכהן שהרי גם עתה בשביל כך לא יתברר שלא יאכלנו הוא עצמו: **התרת** בכור בחולה לאחר על פי שלשה בני הכנסת · ממתניתין לא שמעינן ליה דאיכא לאוקמה בזמן הזה אבל בזמן שבית המקדש קיים כה"ל למיגזר חולה לאחר אמו ארץ ישראל שלא כו' להקל להתיר על פי שלשה בני הכנסת ועוד משום דאיכא למאן דאמר בתמורה פרק אלו קדשים (דף כא·) דבכורות חולה לאחר אם בתו תמימים יקרבו: **תנינא** הרי זה ישחט כו' · הא דלא משני הכא לאפוקי מדרבי יוסי אע"ג דעמוקו עמו כדאמר בסמוך משום דא"כ הוה ליה לרב יהודה למימר הלכה כרבנן או אין הלכה כר' יוסי אבל ר' חייא דבסמוך נקט שני דברים מענין אחד התרת בכור והתרת נדרים: **במקום** שיש מומחה לא · ולא דוקא מומחה כז) שהמחוהו ב"ד דהא על רב אשי דלעיל אמרי' דאתיוה לקמיה דהוא שרוא משום כבודו דחכם וכל כח) מופלג בחכמה ומומחה ראוי להתיר בכור ונדר ביחידי כדמשמע מדרב אשי דלעיל ובפ"ק דנדרים (דף ח·) גבי רבינא דהוה ליה נדרא לדביתהו ואתא לקמיה דרב אשי וכו' וקאמר ש"מ תלת כו' ויחיד מומחה שרי שמתא משמע קלת דיחיד מומחה הוי ח) כרב אשי וכן הביא דבפ"ק דסנהדרין (דף ה:) כתב) אע"ב היה מומחה לרבים דן אפי' יחידי ולא דוקא מומחה הנסמך כו' ט) כדאמר ר"ש התם כגון אלא דן דיני ממונות: (לא) **פסק** ומיהו בזמן הזה אין נראה שיהא שום יחיד חשיב מומחה להתיר בכור ונדר ביחידי ולדון דיני ממונות (לב): **שלשה** מתירין את הנדר במקום שאין חכם · בענין זה (לג) דפ"ק דנדרים (תא: ג) [דאמרי'] לא שרי ליה לאינשי למישרי נדרא בתרתא דרבנן ומיהו הכא אפי' יש שם מומחה אחר אין לאותו מומחה להתיר במקום רבו כמו רבינא במקום רב אשי: דאית ליה לאשתמוטי ט) סיפא ודאי מסייעא ליה "מאיש פלוני הרי זה נאמן התם כיון דאית ליה תובע מירתת אמר ר' ירמיה בר אבא מנא ליה ליהודה הא ג) אנא בגידולקבעתיה וגידול קבע בדידיה והכי ג) א"ל נאמן ישראל לומר בכור זה נתתי לכהן במומו ישראל פשיטא לא *צריך בקטן והגדיל מהו דתימא לא קים ליה ד) קמ"ל בסורא מתנו כלשנא בתרא בפומבדיתא כלשנא קמא והלכתא אפילו כלשנא קמא רפרם ה) בפומבדיתא הוה ליה בוכרא ויהביה ליה לכהן בלא מומא אול שדא ביה מומא יומא חד ו) חלש בעיניה אייתיה לקמיה א"ל בכור זה נתן לי ישראל במומו ארפסניה לעיניה חזייה בשקריה א"ל לאו אנא דיהיבתיה לך ואפ"ה הלא חש לה למילתא האי הוא דחציף כ"ע לא חציפי ההוא שרוע דאתא לקמיה דרב אשי אמר למאי ניחוש ליה אי כהן הוא אי ישראל הוא הרי בכור ומומו עמו א"ל רבינא לרב אשי ודלמא ישראל הוא *ואמר רב יהודה אין רואין בכור ישראל אלא א"כ כהן עמו א"ל הכי השתא התם נהי דקדשים בחוץ לא אכיל אממונה דכהן חשיד הכא מכדי ידע דהאי מום מובהק הוא מ"ט ז) אתיוה קמיה רבנן משום כבודו דחכם על כבודו דחכם לא *עביד איסורא עבד: **מתני'** הכל נאמנין על מומי מעשר: **גמ'** מ"ט דאי בעי שדי ביה מומא מעיקרא מי ידע הי נפיק וכי תימא מפיק ליה בריש עשרה לא יבקר בין טוב לרע אמר רחמנא אלא דאי בעי *שדי ביה מומא בכולי עדריה ח): **מתני'** בכור שנסמית עינו ושנקטעה ידו ושנשברה רגלו הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת רבי יוסי אומר אפילו יש שם כ"ג אינו נשחט אלא על פי מומחה: **גמ'** רבי שמלאי ט) ור' יהודה נשיאה תרוייהו משמיה דרבי יהושע בן לוי אמרי ואמרי לה רבי שמלאי וריב"ל תרוייהו משום ר' יהודה נשיאה אמרי התרת בכור בחוצה לארץ על פי שלישה בני הכנסת אמר רבא ובמומין מובהקין מאי קמ"ל תנינא בכור שנסמית עינו ושנקטעה ידו י) ושנשתברה רגלו הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת אי ממתניתין הוה אמינא בח"ל אפי' מומין שאין מובהקין והאי דקתני מובהקין להודיעך כחו דר' יוסי קמ"ל *א"ר יהודה א"ר ירמיה בר אבא ספק משמיה דרב ספק משמי' דשמואל ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה מאי קמ"ל תנינא הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת אי ממתניתין הוה אמינא (ח) יא) במקום מומחה קמ"ל ב"במקום שאין מומחה אין במקום שיש מומחה לא (ח) אמר רב חייא יב) בר עמרם ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה ג' מתירין את הנדר במקום שאין חכם ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה

ח) [יומות כה: וע"ש היטב]

לאפוקי

דאיכא מום ועוד דהיה לו להרלותו לחכם אחר והרלתו לזה עלמו שנתנו לו: **שרוע** · עינו אחת גדולה ואחת קטנה: **אי כהן אי ישראל הוא** · שלא היה מכיר בזה לא כהן לא ישראל ואמר ואפילו הוא כהן ומשוך על הבכור אין כהן תשדא שהרי כך טולד: **אא"כ כהן עמו** · דשמא לא יאמר לו קבוע יפ) שיתנו ויאכל הוא דכיון דקבוע הוא הרי הוא נאכל לכל אדם אלא שנגזלה ואכיל ליה: **אבי השתא התם** · גבי שאר מומין שאין מובהקין איכא למיחש דשיר לישראל שמא יגזול לא הכהן ואע"ג דאדם כשר הוא בהא מילתא דלא בעי לשותפו אלא ע"פ מומחה דהכי דקדשים בחוץ לא אכיל דבכורת הוא השותפו קדשים בחוץ מיהו אגזילה דכהן דלאו בעלמא כ) תשיב: **איפורא עבד** · בתמיה כא) ודאי לא יגזול: **מתני' אכל נאמנין על מומי מעשר** · להעיד שמאליו נפל בו ובספק מעשר קאמר כגון קרא לתמיעי עשירי דאמרי' בפ' אחרון (נקמן נפ·) אינו נאכל (ג) ואין לו תקנה אלא במום: **גמ' מי דע מי נפיק** · בפתח עשירי שיטול בו מום מעיקרא: **בריש עשרה** · כלומר בעשירי: **מתני' שנסמית עינו** דהוי מום מובהק: **בני הכנסת** שאינן חכמים: **גמ' כמולה לארץ** · שאינו ראוי להקריב ואפילו בזמן בית המקדש כב) במה תמורה (דף כח:): **ספק** · אמרה לי ר' ירמיה משמיה דרב ספק אמרה לי משמיה דשמואל: **שלשה מתירין לא הבכור כו'** · במומין מובהקין:

מתירין

לאפוקי

ח) רב אשי ס"ק ב) אמרי' ס"ק

דאיכא ליה לאשתמוטי · ולמימר לי לדידך לא מהימן אלא הוה מסיבנא ליה מהימן הלכך לא מירתת מעיקרא: **מאיש פלוני** · דהזכיר לו משלא שם הנאמן הרי זה נאמן השליח דחיים שמא יתבענו בכור לא מירתת הא' כהן דסבר מי יטרח לחפש אחר דברי ולישאל לאותו ישראל אם נתנו לי במומו: **מנא ליה ליסודם הא** · דאמרן לעיל נאמן כהן לומר בכור זה נתן לי ישראל במומו: **אלא בגידול קבעתיה** · אני שמיתיה לגידול יד) והוא שאלה לרב יהודה והכי אמרי טו) לגידול נאמן ישראל לומר כי ל"א בגידול קבעתיה לחכם א' גדול שמיתיה: **בקטן** · שהיה קטן הטלה כשנתנו לו: **מהו דתימא לא קים ליה כשגויה** · דמשום דהגדיל הטלה אינו מכירו ושמא אחר הוא והאי כהן הטיל בו מום: **כלישנא בתרא** · נאמן ישראל: **כלישנא קמא** · דאפי' הכהן נאמן והלכתא אפי' כלישנא קמא: **יומא חד** טז) **אלש** · רפרם בעיניה: **אייתיה** · האי כהן לבוכרא יז) קמיה למיחזי אם מום קבוע הוא וסבר ההוא כהן השתא חיים בעיניה ולא יכיר שזה הוא שנתן לי בלא מום: **ארפסיניה לעיניה** · פתח עינו יח) בכח: **חזייה בשקריה** · שהכיר שהוא נתנו לו בלא מום: **לא אם רפרס למילתא** · למימר דלא יהיה עוד כהן נאמן לומר בכור זה נתנו לי ישראל במומו: **אלא הוא דאיכא** · שהרי הוא החזיק עלמו כחלוף לשני דברים אחד שהטיל בו

[תמורה מה: ע"ש]

[נעיל לא לילה: נקמן נפ:]

עבר

רבינו גרשום

סיפא מסייעא ליה לרב יהודה דאמר ליה קח לי מאיש פלוני הרי זה נאמן השליח לומר שלקח ממנו דחשתא לא מצי לאשתמוטי: ולא היא מוהא לא מסייעי ליה התם מאיש פלוני נאמן (אאי) [וראי] השליח דכיון דאית ליה תובע דמשלח קא משייל לאותו פלוני נאמן אי זבן שלוחיה מינה מירתת השליח ולא זבין אלא מהתוא: אבל כהן שאמר בכור זה נתן לי ישראל במומו לית ליה תובע ליכא דחייש למישיילי לישראל אי יהבי ניהלי במומיה לחבי לא מסייעא ליה: דאי אנא קבעתה לגידול · כלומר אני למודתיה לגידול וגידול למדה לרב יהודה: ישראל פשיטא · דהא לא חשידי אמומי: לא צריכא בקטן קטן שהגדיל · כלומר קטן היה אותו ישראל כשנתן לו זה הכבור ועכשיו כשהגדיל מעיד עליו דהוא הבנים עצמו שהיה בו כשנתתיו לו: מהו דתימא לא קים ליה ביה) בהאי מום דהיינו

[נעיל לא לילה: נקמן נפ:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' כוס תמיא אפי' במקום מומחה: (ב) רש"י ד"ה הכל וכו' אינו נאכל אלא במום כל"ל ותיבות ואין לו תקנה נמחק:

הוא משום דקסן דוה ולא מדכר קמ"ל דנאמן: [לשנא אחרינא קטן הוה הכבש] והלכתא כלישנא קמא דכל מילתא דעבידא לאינגליי לא משקרי: יומא חד' חש רפרם בעיניה: אייתיה לקמיה · ההוא בכור עצמו דיהב ליה דסבר השתא דחש בעיניה לא מבשקר ליה: ארפסיניה לעיניה' כלומר פקח רפרם לעיניו ביותר: ואפ"ה הכי לא חש למילתא · לביזנוי דלא ליהמנוה לשום כהן דאמר בכור זה נתן לי ישראל במומו אלא נאמן · דסבר האי הוא דחציף דעבר הכי: מאי בירדי שמים הוא אי כהן הוא אי ישראל הוא דאתייה הרי ודאי מומו עמו ומותר: ודלמא ישראל הוא · דאתי ואין רואין בכור לישראל אא"כ כהן עמו דמחשדינן ליה שמא בתר דקא שדינן ליה לא יהיב ליה לכהן אלא הוא גופיה אכיל ליה להכי בעינן כהן עמו דלאלהר ליהביה ניהליה ואמאי קא שדית ליה אי דישראל הוא: הכי השתא התם · בספק מום משום הכי אין רואין אלא א"כ כהן עמו נהי דבבכור תם קא מחסיר ישראל דקדשים בחוץ לא אכיל אבל אממונה דכהן אבעל מום דלית ליה קדושה השיד למיכליה לחכי אין רואין אא"כ כהן עמו אבל הכא בהאי שרוע מכרי מידע ידע ישראל דמום מובהק הוא וכיון דלא עבר על כבודו של חכם בודאי איסורא לא עביד דניחוש להכי: מאי קמ"ל תנינא בכור כו' ומתני' בחוצה לארץ ובזמן הזה עסקינן מדקתני זקן ושערו מדולדל דאי ס"ד בזמן ביהמ"ק לקרבנות שריה: שלשה בני כנסת דלא בעינן מומחין גמורין: ובמומין מובהקין הנכרים כגון נסמת עינו נקטעה: להודיעך כחו דר' יוסי · דאפי' במובהקין קאמר דאינו נשחט אלא ע"פ בזומחה:

לאפוקי

ח) נראה דל"ל לא קים ליה אם הוא המום עלמו שהיה בו כשנתן לו.

לאפוקי מדרבי יוסי · דמתני': במקום שאין חכם · הא יש חכם הוא לבדו מתירו: כגון מאן · הוי לאוהו חכם: מכלל דהני תרי כל דהו · בתמיה כלומר אפי' עמי הארץ הסיים ועמי הארץ היאך ראויין להצטרף יב): דמסברי להו · טועמי הלכות מדרים וסברי ואותו חכם ילמד את הסיים: מהו דתימא · הא תורה אור

לאפוקי מדרבי יוסי שלשה *מפירין את הנדר במקום שאין חכם לאפוקי מדרבי יהודה דתניא הפרת נדרים בג' ר' יהודה אומר אחד מהם חכם במקום שאין חכם כגון מאן אמר רב נחמן כגון אנא ר' יהודה אומר אחד מהן חכם מכלל דהנך כל דהו אמר רבינא [א] דמסתברי ליה וסבר: רבי יוסי אומר אפילו יש שם כ"ג כו': אמר רב חננאל אמר רב אין הלכה כרבי יוסי פשיטא *יחיד ורבים הלכה כרבים מהו דתימא [ב] נמוקו עמו קמ"ל תפשוט מהא דהך קמייתא משמיה דשמואל איתמר דאי משמיה דרב תרתי למה לי *חדא מכלל דחבירתה איתמר: מתני' *השוחט את הבכור *ונודע שלא הראהו מה שאכלו אכלו ויחזיר להם [ג] הדמים ומה שלא אכלו הבשר יקבר ויחזיר [ד] את הדמים וכן [ה]השוחט את הפרה ומכרה ונודע שהיא טרפה מה שאכלו אכלו ומה שלא אכלו הם יחזירו לו את הבשר והוא יחזיר להם את הדמים מכרוהו לעובד כוכבים או הטילוהו לכלבים ישלמו [ו] דמי טרפה: גמ' ת"ר המוכר בשר להבירו ונמצא בשר בבור פירות ונמצא טבלים יין ונמצא יין נסך מה שאכלו אכלו ויחזיר להם את הדמים ר' שמעון בן אלעזר אומר דברים שהנפש קצה בהן יחזיר להן את הדמים ושאין הנפש קצה בהם ינכה להם את הדמים ואלו הן דברים שהנפש קצה בהן נבילות וטריפות שקצים ורמשים ואלו הן דברים שאין הנפש קצה בהן בכורות טבלים ויין נסך בבור (ז) ולימא ליה מאי אפסדתך לא צריכא כגון דזבין ליה ממקום מומא דא"ל אי לאו [ח] דאכלת הוה מחזינא ליה ושרי ניהליה *כרבי יהודה טבלים הוה מתקינגא להו ואכלנא להו יין נסך על ידי תערובת וכרשב"ג *דתנן יין נסך שנפל לבור כולו אסור בהנאה רבן שמעון בן גמליאל אומר יימכר כולו לעובדי כוכבים חוץ מדמי יי"נ שבו:

הדרן עלך כל פסולי המוקדשין

על אלו מומין שוחטין את הבכור [ד]נפגמה אזנו מן (ט) החסרון אבל לא (כ) [ט] העור נסדקה אעפ"י שלא חסרה ניקבה מלא כרשינה או שיבשה איזהו *בשהכל שתנקב ואינה מוציאה טיפת דם ר' יוסי בן המשולם אומר יבשה שתהא נפרכת: גמ' אמאי פסח ועור כתיב כתיב נמי [כ] כי יהיה בו מום ואימא כי יהיה בו מום כלל פסח או עור פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט פסח ועור אין מידי אחרינא לא [כ]כל מום רע חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מומין שבגלוי ואינן חוזרין אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין ואימא מה הפרט מפורש מומין שבגלוי [ט] ובוטל ממלאכתו ואינו חוזר אף כל מומין שבגלוי ובוטל ממלאכתו ואינו חוזר אלמה תנן נפגמה אזנו מן החסרון [י] ולא מן העור כל מום רע ריבויא הוא אי הכי מומין שבסתר נמי אלמה תנן *חוטין החיצונות שנפגמו [יא] ושנגממו והפנימיות שנעקרו נעקרו

[ג] [הסרון כך איתא במשנה שבמשניות וכן איתא בכרא"ש]

[ד] [נכלה ע' מתירין דכא קאי לפרש אלגוזל בסמוך לו ג' מתירין ועי' הוס' בסכת דיש מפירין ושאלת דקרא וכו']

[נכלה פי' ומ"ר]

[מגילה כנ: ומ"ר]

[ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[י] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[טו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[טז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כ] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[כט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ל] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[לט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מ] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[מט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נ] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[נט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ס] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[סט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ע] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[עט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פ] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[פט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צ] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[צט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ק] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[קט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ר] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[רט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ש] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[שט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[ת] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תה] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תו] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תז] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תח] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[תט] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[י] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יא] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יב] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יג] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[יד] [ומכרו כ"א כמעמה שבמשניות וכרמב"ם]

[טו

ב א מיי' פ"ט מהלכות שלוחי מזבח הלכה י' ופ"ט מה' מלכים הלכה י' יח:

ג ב מיי' פ"ז מהלכות ביאת מקדש הלכה כ: עור ר"ד סימן שם:

ד ג ד מיי' שם הלכה ג עור שם:

טוין רש"ל ופ"ק

ה ח מיי' פ"ג מהלכות עבודת הלכה ט:

ו ו מיי' שם הלכה ח:

ז ז מיי' פ"ג מהלכות עומדת מום הלכה כ:

ח ח מ מיי' שם פי"ד הלכה כ:

ט י מיי' שם הלכה ח:

נעקרו אין נפגמו ונגממו לא · הוי מלי לאתויי מהכא דנקמן דקא חשיב בהדיא גבי ואלו שאין שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה מומין הפגימות שנפגמו וגגממו אלא ניחא לאתויי מדזיקא דרישא דמומכו דאמר"ב דבמילוגיות הוי מום שנגלוי בפגימות לא הוי מום :

השתא מיפרק לא פרקינן עילוי' כו' · וא"ת להאי סברא קמא דנפיק מום עובר מק"ו פסח ועור מאי אהני ליה וי"ל דקסבר הסתם דאי לא כתיב פסח ועור (ג) *קמרבינן מכל מום רע מום עובר והוה אמינא דאתא לאפוקי מק"ו ולא (ד) ממעטינן נמי ממום רע מומין שבאסור: **לרבות** כל דבר שנלקח ביד · בפרק קמא דקדושין (דף כא:) מפרש מאום דדרשינן ריבויי ומיעוטי ולקחת ריבה מרגע מיעוט ונתת באזנו חזר וריבה מאי רבי רבי כל מילי מאי מיעוט מיעוט שם ותימה דמולקחת מדרבנן כל דבר הנלקח ביד ואם שם לא מקרי נלקח ביד למה לי ריבה ומיעוט וריבה מלמדן ולקחת לחוד לא מתרבי אלא דבר הנלקח ביד וי"ל דמלמדן ולקחת לא דרשי אלא הכי קאמר לרבות כל דבר הנלקח ביד מאום דדרשינן ריבויי ומיעוטי **באן** לאחוט כאן לפסול · מדפסיל כאן דמשמע דהוי מום דאוריתא ומאי אי דאין שוחטין מאום דאין מיכר יפה וגזרינן אטו מומין שבאסור אי נמי אי דמפסיל כהן מאום דאיט שוה בזרעו של אהרן א"כ מום עובר הוא ובעינן שלא יפסל אפילו לפי שעה מאום דכתיב [ושב] אל משפחתו דדרשי' בקדושין (שם) ה) למוחר שבמשפחתו : **בדי** שיגעל מן החי וימות · וכגמלא מקדח ב) וימות לב"ש (ע) כדקאמר בפ"ק דעיקוביין (דף ז') וכן לעורפה ומשמע דאחרוייהו קאי אדלרה ואגולגולת מ) אלא ב"ה אחוז לעימור דשיעורו מא) כמלא מקדח הוי טפי מכדי שיגעל מן החי וימות לדידהו וכדיו שם נמי דמפרש דלא קאי וכן לעורפה אגולגולת מדלא פריך ברים אלו עריפות (חולין דף מב:) והאיכא (ל) ג) כמה חסרון בגולגולת כדפריך מחסרון בשדרה מאום דבנקיבת הקרום הוי עריפה בלא חסרון והא דקרי בעיקוביין (דף ז') שדרה וגולגולת תרי חומרי דסתרי אהדדי מאום דהוו פליגי גבי עריפות דאחדם דאית ליה מזלא ואית ליה טפי חיות ולא מיטרף בנקיבת קרום בלא חסרון עמו מ"מ לפירוזו נמי ל"ל כן כמו שפירשו דבשיעורא דב"ש מב) ימות (לב"ש) כמו לב"ה בשיעורא דידהו ומיהו מה שמדקדק ר"ח מדלא פריך ברים אלו עריפות (חולין דף מב:) מחסרון דגולגולת אלו פירכא הוא דמיגן לעימור דעריפות של חסרון לא הוי אלא מאום דסופו של קרום ליעקב כמו ריאה דדמיא לדיוקא ולכוחלא (שם מז:) ועוד קשה ד) לפי שמחלק בין (ה) דאחדם לעריפות דבהמות דברים אלו עריפות (שם מג:) מדמי להו דפריך להו מאוזב מג) ישפוך לאחרן מרירתי ועדיין אינו קיים ומיהו הוה יכול ר"ח לפרש דלא מטעם מזלא חשיב עריפה בבהמה טפי מאדם אלא כגון דניקב קרום של מוח העליון ולא התחתון ובבהמה קרום התחתון רך ואין מגיע על המוח אבל באדם מד) התחתון קשה ומגיע מאום הכי בעי חסרון עם נקיבת העליון אבל בדבר מה) שאינו בזה וגזה אין לחלק ביניהם כלל ה) : מום רע לא מיקרי · אלא בגלוי שמטוטו : **אי הכי** · כא) דבל מום ריציאת הוא : **השתא מיפרק לא פרקינן** כב) **עלייהו** · פסולי המוקדשין : **מישתט** כג) **עלייהו** · בכור בחוץ : **כשסוא לומר** · כד) פסוק אחר ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך : **אם כן** · *דבעל מום עובר תורה אור נמי נפדין פסח ועור מאי אהני ליה דמשמע מומין קבועין ולא עוברין : **בדי שמיס** · שטלד עמו : **שמתגור** · שמתבבר בה לפורן אם בודקין בה כבדיקת סכין : **אלא דתנא קמא וי' יוסי** · דכרשינה גדולה מעבדשם מלא מעבו : **סמוך** · קיסם שרשאן חד שקורין ברוזא"ל : **פירא** · קון : **מקדח** · טריבל"ל : **מכתב** · טע ברזל : **אף כל של מתכת** · וכפ"ק דקדושין מפרש פלוגתייהו דרבי דרים כללי ופרטי ור' יוסי דרים ריבויי ומיעוטי : **בריבי** · אדם גדול : **במילא** · מקיים אשר לא יקריבו ממנה ט) **הוי אומר זה בעלי מומין שנפדו יכול יפדו על מום עובר** ת"ל אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' י) מי שאינה קריבה כל עיקר יצתה זו שאינה קריבה היום אלא למחר איבעית אימא א"כ פסח ועור ז) **למה לי** : נסדקה אע"פ שלא חסרה : ת"ר הסדק כל שהוא הפגימה בין בידי אדם בין בידי שמים מכלל הסדק בידי שמים לא אלא ח) סדק ופגימה בין בידי שמים בין בידי אדם *וכמה שיעור פגימה כדי שתחגור בה ציפורן : נקבה מלא וכו' : ת"ר כמה נקיבת האוזן כמלא כרשינה ר' יוסי בר' יהודה אומר בבעדשה ואיזו היא *יבשה ט) *שאם תינקב ואינה מציאה טיפת דם ר' יוסי בן המשולם אומר יבשה י) כדי שתהא נפרכת תנא קרובין דבריהן להיות שוין דבריהן דמאן אילימא דתנא קמא ור' יוסי בן המשולם טובא איכא אלא דתנא קמא ור' יוסי בר' יהודה יא) בעדשה אין בצירמבעדשה לא ורמינהי *מרצע *אין לי אלא מרצע מנין לרבות הסול והסירה והמחט והמקדח והמכתב ת"ל ולקחת יב) כל דבר שנלקח ביד דברי ר' יוסי בר' יהודה רבי אומר מרצע מרצע מיוחד של מתכת אף כל של מתכת וקתני סיפא א"ר יג) ט) יודן ברבי היה דורש כשהן ריצעין אין רוצעין אלא במילת וחבמים אומרים אין עבד עברי כהן נרצע מפני שנעשה בעל מום וא"ת במילת היו רוצעין היאך עבד יד) כהן נעשה בעל מום הא אין רוצעין אלא בגובה של אוזן אמר רב חנא בר קטינא לא קשיא כאן לשרוטכאן לפסול מאי כרשינה אמר רב שרביא הינדא בעא מיניה רב הושעיא מרב הונא רבה כרשינה טו) הנכנסת ויוצאה או כרשינה העומדת אמר לו זו לא שמעתי ביוצא בה שמעתי דתנן ב) השדרה והגולגולת שחסרו טז) כמה חסרון בשדרה ולא יהא מטמא באהל ב"ש אשתי חליות וב"ה אומרים חוליא אחת ובגולגולת ב"ש אומרים כמלא מקדח וב"ה אומרים כדי שינטל מן החי וימות ויתיב רב חסדא וקמיבעיא ליה כדי שינטל מן החי יז) (ג) וכמה א"ל רב תחליפא בר אבודימי הכי אמר שמואל כסלע ואיתמר רב ספרא אמר שמעתתא א"ל ורב שמואל בר יהודה אמר מתניתא יח) א"ל וסימניך ג) תני רב שמואל בר יהודה וא"ל א"כ עשיתה דברי ב"ש ודברי ב"ה אחד דתנן ד) *מאור שלא נעשה בידי אדם שיעורו יט) מלא אגרוף גדול וזהו אגרופו של בן כ) אבטיח א"ר יוסי *וישנו בראש גדול של אדם נעשה בידי אדם שיעורהו כמלא מקדח גדול של לשכה שהוא כפונדיון של האיטלקי וכסלע נירונית וישנו לגורמא דרב יהודה אמר מתניתא המשכחת מובא דתני רב שמואל בר יהודה ומתניתא הוי בעינא · דמיתחוי מום רע וליכא כלומר דהיינו מינוואי אי לא נעקרו ממש לא הוי מום רע מום עובר · דמיתחוי ליהוי מום רע ולשחוטו עליה אלמתא תנן ולא מן הענור כו' : מום עובר סברא הוא· דלא לשחוטו שמעתא דהשתא מיפרק לא פרקינן על מום עובר מישתט כו' · ואי בעית אימא א"כ הוא דנשתט על מום עובר פסח ועור מה אהני לכתבם אלא ש"מ דאינו נשחט אלא על מום קבוע דומיא דפסח ועור : אלא דת"ק ורבי יוסי בן (המשולם) [יהודה] בין כרשינה ועדשה איכא פורתא : הטול · בלע"ז ברוקא : אלא במילת · בבשר שתחת האוזן הא אין רוצעין אלא בגובה של האוזן בסתום ושם נעשה בעל מום הכהן וקא מרבי ר' יוסי אפי' מחם לרציעה ובהכי הוי בעל מום עבר עבדי כהן אלמא דבנקב בציר מכעדשה הוי מומא: לא קשיא כאן לשוחטו עליו הכבור אינו נשחט אלא על נקב כעדשה · כאן לפסול · להקריבו אפי' בנקב בסתום הוי פסול : הינדא · במקומו קורין לכרשינה הינדא כרשינה העומדת בדוחק בנקב או נכנסת ויוצאה בריוח : כמה חסרון בשדרה שלא תטמא באהל : וכן בגלגלת · שמעתא לגומר מימרא הא דשמואל : וסימניך לגירסא דרב יהודה אמר מתניתא דמשכחת מובא דתני רב שמואל בר יהודה ומתניתא הוי

מום רע לא מיקרי · אלא בגלוי שמטוטו : **אי הכי** · כא) דבל מום ריציאת הוא : **השתא מיפרק לא פרקינן** כב) **עלייהו** · פסולי המוקדשין : **מישתט** כג) **עלייהו** · בכור בחוץ : **כשסוא לומר** · כד) פסוק אחר ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך : **אם כן** · *דבעל מום עובר תורה אור נמי נפדין פסח ועור מאי אהני ליה דמשמע מומין קבועין ולא עוברין : **בדי שמיס** · שטלד עמו : **שמתגור** · שמתבבר בה לפורן אם בודקין בה כבדיקת סכין : **אלא דתנא קמא וי' יוסי** · דכרשינה גדולה מעבדשם מלא מעבו : **סמוך** · קיסם שרשאן חד שקורין ברוזא"ל : **פירא** · קון : **מקדח** · טריבל"ל : **מכתב** · טע ברזל : **אף כל של מתכת** · וכפ"ק דקדושין מפרש פלוגתייהו דרבי דרים כללי ופרטי ור' יוסי דרים ריבויי ומיעוטי : **בריבי** · אדם גדול : **במילא** · מקיים אשר לא יקריבו ממנה ט) **הוי אומר זה בעלי מומין שנפדו יכול יפדו על מום עובר** ת"ל אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' י) מי שאינה קריבה כל עיקר יצתה זו שאינה קריבה היום אלא למחר איבעית אימא א"כ פסח ועור ז) **למה לי** : נסדקה אע"פ שלא חסרה : ת"ר הסדק כל שהוא הפגימה בין בידי אדם בין בידי שמים מכלל הסדק בידי שמים לא אלא ח) סדק ופגימה בין בידי שמים בין בידי אדם *וכמה שיעור פגימה כדי שתחגור בה ציפורן : נקבה מלא וכו' : ת"ר כמה נקיבת האוזן כמלא כרשינה ר' יוסי בר' יהודה אומר בבעדשה ואיזו היא *יבשה ט) *שאם תינקב ואינה מציאה טיפת דם ר' יוסי בן המשולם אומר יבשה י) כדי שתהא נפרכת תנא קרובין דבריהן להיות שוין דבריהן דמאן אילימא דתנא קמא ור' יוסי בן המשולם טובא איכא אלא דתנא קמא ור' יוסי בר' יהודה יא) בעדשה אין בצירמבעדשה לא ורמינהי *מרצע *אין לי אלא מרצע מנין לרבות הסול והסירה והמחט והמקדח והמכתב ת"ל ולקחת יב) כל דבר שנלקח ביד דברי ר' יוסי בר' יהודה רבי אומר מרצע מרצע מיוחד של מתכת אף כל של מתכת וקתני סיפא א"ר יג) ט) יודן ברבי היה דורש כשהן ריצעין אין רוצעין אלא במילת וחבמים אומרים אין עבד עברי כהן נרצע מפני שנעשה בעל מום וא"ת במילת היו רוצעין היאך עבד יד) כהן נעשה בעל מום הא אין רוצעין אלא בגובה של אוזן אמר רב חנא בר קטינא לא קשיא כאן לשרוטכאן לפסול מאי כרשינה אמר רב שרביא הינדא בעא מיניה רב הושעיא מרב הונא רבה כרשינה טו) הנכנסת ויוצאה או כרשינה העומדת אמר לו זו לא שמעתי ביוצא בה שמעתי דתנן ב) השדרה והגולגולת שחסרו טז) כמה חסרון בשדרה ולא יהא מטמא באהל ב"ש אשתי חליות וב"ה אומרים חוליא אחת ובגולגולת ב"ש אומרים כמלא מקדח וב"ה אומרים כדי שינטל מן החי וימות ויתיב רב חסדא וקמיבעיא ליה כדי שינטל מן החי יז) (ג) וכמה א"ל רב תחליפא בר אבודימי הכי אמר שמואל כסלע ואיתמר רב ספרא אמר שמעתתא א"ל ורב שמואל בר יהודה אמר מתניתא יח) א"ל וסימניך ג) תני רב שמואל בר יהודה וא"ל א"כ עשיתה דברי ב"ש ודברי ב"ה אחד דתנן ד) *מאור שלא נעשה בידי אדם שיעורו יט) מלא אגרוף גדול וזהו אגרופו של בן כ) אבטיח א"ר יוסי *וישנו בראש גדול של אדם נעשה בידי אדם שיעורהו כמלא מקדח גדול של לשכה שהוא כפונדיון של האיטלקי וכסלע נירונית וישנו לגורמא דרב יהודה אמר מתניתא המשכחת מובא דתני רב שמואל בר יהודה ומתניתא הוי

רבינו גרשום

בעינא · דמיתחוי מום רע וליכא כלומר דהיינו מינוואי אי לא נעקרו ממש לא הוי מום רע מום עובר · דמיתחוי ליהוי מום רע ולשחוטו עליה אלמתא תנן ולא מן הענור כו' : מום עובר סברא הוא· דלא לשחוטו שמעתא דהשתא מיפרק לא פרקינן על מום עובר מישתט כו' · ואי בעית אימא א"כ הוא דנשתט על מום עובר פסח ועור מה אהני לכתבם אלא ש"מ דאינו נשחט אלא על מום קבוע דומיא דפסח ועור : אלא דת"ק ורבי יוסי בן (המשולם) [יהודה] בין כרשינה ועדשה איכא פורתא : הטול · בלע"ז ברוקא : אלא במילת · בבשר שתחת האוזן הא אין רוצעין אלא בגובה של האוזן בסתום ושם נעשה בעל מום הכהן וקא מרבי ר' יוסי אפי' מחם לרציעה ובהכי הוי בעל מום עבר עבדי כהן אלמא דבנקב בציר מכעדשה הוי מומא: לא קשיא כאן לשוחטו עליו הכבור אינו נשחט אלא על נקב כעדשה · כאן לפסול · להקריבו אפי' בנקב בסתום הוי פסול : הינדא · במקומו קורין לכרשינה הינדא כרשינה העומדת בדוחק בנקב או נכנסת ויוצאה בריוח : כמה חסרון בשדרה שלא תטמא באהל : וכן בגלגלת · שמעתא לגומר מימרא הא דשמואל : וסימניך לגירסא דרב יהודה אמר מתניתא דמשכחת מובא דתני רב שמואל בר יהודה ומתניתא הוי

ג"ל דבל מום עובר נמי נחמא פסח כו' ג"ק

[מנחות קמ· תמורה לב:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא יקריבו ממנה קרבן לה' בבעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר : (ב) שם וקמיבעיא ליה כלי שיגעל מן מתי וימות בכמה וא"ל בכ"ש מתליפא : (ג) רש"י בד"ה ס"ב וכו' וקמיבעיא ליה הס"ד ומ"ל כ"ש מתליפא ומ"ל כ"ש מתליפאמי שמוא"ל סס"ד ומ"ל מ"ס ומ"ל הס"ד ומ"ל כ"ש מתליפאמי שמוא"ל הס"ד ומ"ל מ"ס ומ"ל הס"ד ומ"ל מ"ס ומ"ל הס"ד ומ"ל מ"ס ומ

אישתיק. רב תחליפא בתר הכי אמר שמא האי כמלא מקדח גדול דיקרני הכא דהוי סלע במקדח וחיסומו שנינו. באותו מקדח שנוקבין בו את החביות שהיא דק כלפמטה ועב כלמעלה שאותו עב מותם את הנקב והיינו וחיסומו והיינו כמלא מקדח נכנס ויוצא והפשטם מיהא דבעיא דרבי ארשעיא ואותו כמלא מקדח דב"ש דגללת דומר הוי מכמלא. וב"ה אמרי כדי שינפל מן הדחי היינו כמלא והכי איכא ביניייהו: אמר לו רב תחליפא. יפה תירצתם וצריך אתה להיתלות עליה כו' תירוץ זה כמו שאנו מוכיחין על עדותו של חזקיה אבי עקש. כלומר שמה שאמרת הוא עיקר באותו עדות של חזקיה: כל שאין לו תוך בכלי חרס. שאין לו בית קיבול אין לו אחורים לחליקה. כלומר שאין חלוק עליונו מתחתונו: אלא בכמנמא תוכו נמטא גבו. כלומר בשנמטא צד אחד נמטא צד השני: כלי חרס כו' אין לו תוך אמאי מטמא כלל בתוכו תלה רחמנא מטמאה בדכתיב וכלי חרס אשר יפול מהם אל תוכו וגו' ליה תוך לא איטמי כלל: בשאין לו תוך אין אחוריים לחליקה: כלי שמקם הוינו כלי מתכות או של עץ שיש לו פתרה כדכתיב ומרק ושופף במים: והיכי מצית אמרת דהא קמ"ל דיש לו תוך הרי הוא ככלי חרס וכו': בשלמא כלי חרס כלי בית תוכו דאי איטמי תוכו נמטא כולו ואי לא נמטא תוכו אלא גבו לא נמטא תוכו אלא כלי שמקם דלא גלי בית תוכו לית ליה חלוקה: אי בטומאה דאוריתא. כגון זב ומת הכי נמי דלית ליה חלוקה: הכא במאי עסקינן בטומאה משקין דרבנן וכדתנן כלי שמקם שנימסו אחוריו. שלוין: דרבנן הוא דגזור. דמשקין הבאין מחמת שרץ דממסי גזירה משום משקה זב דהוי מדאוריתא הלכך כיון דאיטמו במשקין דרבנן האי כלי שמקם שוויוה רבנן בטומאה דכלי חרס דיש לו חלוקה ולא שוויוה בטומאה דאוריתא כלומר דאין לו חלוקה לכלי שמקם מן חתורה בין יש לו תוך בין אין לו תוך ולהכי שוויוה רבנן ככלי חרס דנמטא גבו לא נימטא תוכו משום הכי איכא לא לשרוף עליה תרומה וקדשים: אי הכי אין לו תוך. לכלי שמקם לי ע ב ד ביה היכא שום חלוק כי היכי דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים. לא צריך דכיון דעבדו הכא חלוקה ביש לו תוך בטומאה דרבנן מידע ידעי דכי אין לו תוך ונמטא במשקין דרבנן דאין שורפין עליו תרומה וקדשים דהשתא כי יש לו תוך אין שורפין כ"ש בשאין לו תוך: ואי אין לו תוך בכלי שמקם מדאוריתא בר קיבלי טומאה הוא בתמיהא כ ד ק מ ר בטומאה דאוריתא הכי נמי: והא דומיא דשקן בעינן. והא כיון דאין לו תוך אינו מטמא לדעת מלא וריקן. בתוך כלי שמקם דחזו לטבילה לשיבה מקבל טומאה דאוריתא דאע"ג דלית בהו תוך כדאמרינן במסכת שבת בפ' אמר ר' עקיבא כגון דיחדיהו לאשתו גדה: אי הכי כלי חרש נמי. כי אין לו תוך אמאי אינו מטמא לדעתיה דר' יצחק בר אבין וקאמר משום דאין מרדם בכלי חרש מפרש נמי דתם: רב פפא אמר. לא צריך לתרוצי להא מקדח וחיסומו שנינו אלא מקדח גדול שנינו כאן דהוי בסלע מפלגל דמקדח סתם הוא דב"ש בן גדול מכלל דוודר מבסלע ובה"ה אמר כסלע ואין שיעורן אחד: הניחא ל"ר. מאיר. דמוקים לה לההיא מקדח דגללת כמקדח קטן של רופאים דהוי בציר מבסלע וב"ה אמרי בסלע הוינו דאיכא בינייהו: אלא לרבנן. דאמרינן בגדול של לשכה דהיינו כסלע מאי איכא למימר: ולר' מאיר. דמוקים במקדח קטן פחות מלמטמא באהל וב"ה מתמרי דלעולם לא פחות מלמטמא עד שתחסר כסלע ואינן דתנן תנן כלומר אותן ששה דברים שהן מקולין ב"ש ומנו פחות בכסלע הוא דב"ש אמרי דלעולם לא פחות מלמטמא עד שתחסר כסלע ואינן דתנן תנן כלומר אותן ששה דברים שהן מקולין ב"ש ומנו פחות בכסלע הוינו דאיכא בינייהו: אלא לרבנן. דאמרינן בגדול של לשכה דהיינו כסלע מאי איכא למימר: ולר' מאיר. דמוקים במקדח קטן פחות מלמטמא באהל וב"ה מת